

บทที่ 1

บทนำ

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาการวิจัย

มนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตที่อยู่บนพื้นโลกความต้องการพื้นฐานของมนุษย์โดยทั่วไปเพื่อการดำรงชีวิต คือ อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค มนุษย์ในยุคแรกๆ ล่าสัตว์เพื่อนำเนื้อมาเป็นอาหาร เพื่อการดำรงชีวิตจากการล่าสัตว์เพื่อนำเนื้อมาเป็นอาหาร หนังสัตว์คือส่วนที่เหลือมนุษย์ได้คิดลงมือทดลองเพื่อใช้ในการชีวิตประจำวัน เพื่อความสะดวกสบายและได้สะดวกสบาย ได้ทดลองจนกลายมาเป็นเครื่องนุ่งห่มเพื่อป้องกันความหนาวเย็น ทำเป็นกระโจมเพื่อเป็นที่พักอาศัย ทำกล่องเพื่อเป็นประโยชน์ในการสื่อสารและเครื่องใช้ต่างๆ มนุษย์มีการพัฒนาการอย่างต่อเนื่องจากอดีตมาสู่ปัจจุบันในการทำงาน เครื่องหนัง (ประสพ ลิ้มหมื่นคภย. 2544:3) เครื่องหนังมีความสำคัญผูกพันกับมนุษย์ในชีวิตประจำวัน เมื่อสำรวจเครื่องใช้สอยต่างๆ ในตัวของมนุษย์จะเห็นได้ว่าในตัวของมนุษย์ทุกคนต้องมีผลิตภัณฑ์เครื่องหนังอยู่ในตัว ซึ่งอาจจะเป็น รองเท้า กระเป๋า เข็มขัด หรืออาจเป็นสิ่งของที่ใช้ในการตกแต่งเพื่อความสวยงาม เช่น กำไลข้อมือ สายสร้อย ปิ่นปักผม สายนาฬิกา (สง่า ศรีจันทร์วงศ์. 2542:2) เครื่องหนังในปัจจุบันที่ผลิตเป็นงานผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง ส่วนใหญ่จะแยกได้ดังนี้ คือ ผลิตภัณฑ์รองเท้า ผลิตภัณฑ์กระเป๋า และผลิตภัณฑ์เครื่องหนังเบ็ดเตล็ด ผลิตภัณฑ์เครื่องหนังที่มีชื่อเสียงและได้รับความนิยมทั่วโลก ส่วนใหญ่จะมาจากทวีปยุโรปโดยเฉพาะประเทศอิตาลี ฝรั่งเศส และสเปน เพราะประเทศเหล่านี้เป็นผู้ดำเนินการกำหนดแนวโน้มแฟชั่นในฤดูกาลต่างๆ ของยุโรปฤดูกาลต่างๆ เป็นตัวแปรสำคัญที่ทำให้ลักษณะ สี สันของแฟชั่นแตกต่างกันไป เช่น ฤดูร้อน ฤดูใบไม้ร่วง ฤดูใบไม้ผลิและฤดูหนาว ความต้องการของแฟชั่นและเผยแพร่แนวโน้มแฟชั่นออกมาในลักษณะของสีและแบบที่คล้ายคลึงกันออกไปทั่วโลก ประเทศไทยได้นำอิทธิพลจากแนวโน้มแฟชั่นมาเป็นตัวผลิตผลงาน โดยไม่เปลี่ยนแปลงหรือเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย (สินีนาด เลิศไพรวิน. 2549 : 10) เครื่องหนังที่ผลิตในประเทศไทยเริ่มต้นจากการทำในครอบครัว และสืบทอดกันมาส่วนใหญ่ใช้วิธีการผลิตตามตัวอย่าง หรือการลอกเลียนแบบ ผู้ผลิตส่วนใหญ่เป็นผู้รับจ้างการผลิต การผลิตผลิตภัณฑ์เครื่องหนังจะผลิตสินค้าที่มี Brand Name ให้กับประเทศแถบยุโรป โดยนำวัตถุดิบอะไหล่ต่าง ๆ เข้ามาจากประเทศที่จ้างการผลิต สาเหตุที่ผลิตในประเทศไทย เพราะฝีมือคนไทยมีความชำนาญงานละเอียดได้ดี โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์กระเป๋า กระเป๋า Brand Name จะมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวกระเป๋าแบรนด์ หลุยส์ วิตตอง มีเอกลักษณ์ โดยใช้วัสดุพิมพ์ลายตัวภาษาอังกฤษ ตัว เอล กับ วี พิมพ์ซ้อนกัน โดยเน้นโลหะสีทอง มันวาว ปุ่ม Louis Vuitton บนโลหะและ สีของหนังกระเป๋าหลุยส์ วิตตอง ราคาสูง โดยมี

กลุ่มเป้าหมาย คือ สตรีวัยทำงานที่มีรายได้สูงเพราะซื้อกระเป๋าแล้วสามารถใช้งานได้นาน (ศูนย์ศึกษาและพัฒนาแพชั่น มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2549 : 32)

ภาพที่ 1 รูปกระเป๋าหิ้วสี วิตทอง มีเอกลักษณ์ตัวแอลและตัววี พิมพ์ซ้อนกัน

ในประเทศไทยวัตถุดิบสามารถเป็นปัจจัยหลักในการกำหนดเอกลักษณ์ของผลิตภัณฑ์กระเป๋าได้เป็นอย่างดี วัตถุดิบในประเทศไทยที่สามารถนำมาผลิตเป็นผลิตภัณฑ์กระเป๋ามีทั่วทุกภาคของประเทศไทย ต้องใช้วิธีการผสมผสานวัสดุเข้าด้วยกัน โดยอาศัยการออกแบบเป็นการกำหนดรูปแบบผลิตภัณฑ์ สีสันทอง ผลิตภัณฑ์ วัสดุที่จะนำมาใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์ ประโยชน์ใช้สอยของผลิตภัณฑ์ กลุ่มเป้าหมายของผู้ใช้ ผลิตภัณฑ์ วัตถุดิบที่สามารถนำมาผสมผสานกับงานเครื่องหนัง และสามารถนำมาสร้างเป็นผลิตภัณฑ์กระเป๋าได้ เช่น ผ้า และผลิตภัณฑ์จากผ้า เครื่องจักสาน และผลิตภัณฑ์จักสานไม้ไผ่และหวาย และผลิตภัณฑ์เส้นใยพืช (กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม. 2544 : 29)

ผู้วิจัยจึงคิดสร้างสรรค์งานผลิตภัณฑ์เครื่องหนังโดยใช้วัตถุดิบจากธรรมชาติเส้นใยพืชมาผสมผสานกับหนังสัตว์ โดยอาศัยหลักการออกแบบ กระบวนการผลิต การสร้างสรรค์งานเพื่อผลิตเป็นผลิตภัณฑ์กระเป๋าโดยมีรูปแบบและเอกลักษณ์ของหนังสัตว์ผสมผสานกับเส้นใยจากพืช เป็นกระเป๋าสตรีผสมผสานวัสดุธรรมชาติสำหรับสุภาพสตรีวัยทำงานและเพื่อเป็นตัวอย่างให้กับผลิตภัณฑ์ OTOP หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ได้

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างรูปแบบ เอกลักษณ์ และมูลค่าเพิ่มจากวัสดุธรรมชาติเป็นผลิตภัณฑ์เครื่องหนังผสมผสานวัสดุธรรมชาติ
2. เพื่อเสนอขั้นตอนวิธีการผลิต ผลิตภัณฑ์เครื่องหนังผสมผสานวัสดุธรรมชาติ
3. เพื่อผลิตผลิตภัณฑ์เครื่องหนังผสมผสานวัสดุธรรมชาติเป็นต้นแบบ

3. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้รูปแบบ เอกลักษณ์และสร้างมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง ผสมผสานวัสดุธรรมชาติ
2. ได้รู้และเข้าใจขั้นตอนวิธีการผลิต ผลิตภัณฑ์เครื่องหนังผสมผสานวัสดุธรรมชาติ
3. ได้ผลิตภัณฑ์เครื่องหนังผสมผสานวัสดุธรรมชาติ
4. ได้พัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องหนังผสมผสานวัสดุธรรมชาติ

4. ขอบเขตของการวิจัย

เพื่อให้การศึกษาเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ จึงกำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

4.1 ขอบเขตของการศึกษาข้อมูล

1. ศึกษาข้อมูลวัสดุจากธรรมชาติในประเทศไทย
2. ศึกษารูปแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋า
3. ศึกษาหลักการออกแบบผลิตภัณฑ์
4. ศึกษาการออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋า
5. ศึกษาเครื่องมือ วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตกระเป๋า
6. ศึกษาขั้นตอนในการทำผลิตภัณฑ์กระเป๋า
7. ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.2 ขอบเขตของการออกแบบและกระบวนการผลิต

1. สเก็ตรูปแบบกระเป๋าผสมผสานวัสดุธรรมชาติ
2. นำเสนอขั้นตอนวิธีการผลิตกระเป๋าผสมผสานวัสดุธรรมชาติ

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

ผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง หมายถึง ผลิตภัณฑ์กระเป๋าสำหรับสุภาพสตรีที่ทำมาจากหนังสัตว์ผสมผสานวัสดุธรรมชาติ โดยการประกอบรูปทรงแบบงานอุตสาหกรรม ใช้จักรอุตสาหกรรมเย็บประกอบรูปทรง

วัสดุธรรมชาติ หมายถึง ดันกก เป็นพืชเส้นใยจากธรรมชาติซึ่งเป็นวัสดุที่ใช้ในการทอเสื่อ ใช้สำหรับปูนั่ง - นอน ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้ในการผสมผสานกับหนัง เพื่อผลิตเป็นกระเป๋า

การทำแบบจำลอง หมายถึง การทำแบบด้วยกระดาษ เพื่อแสดงขนาด สัดส่วน โครงสร้างของกระเป๋าให้ชัดเจน เพื่อให้มองเห็นรูปด้านต่างๆ และรายละเอียดของกระเป๋าให้ชัดเจน ก่อนที่จะทำกระเป๋าจริง

การประกอบรูปทรง หมายถึง การนำชิ้นส่วนต่างๆ ของกระเป๋า มาประกอบกันตามแบบที่ได้ออกแบบ การประกอบชิ้นส่วนต่าง ๆ ใช้กาวทาทั้งสองด้าน ติดตามแบบที่กำหนด หลังจากนั้นจึงนำชิ้นส่วนต่างๆ ไปเย็บด้วยจักรอุตสาหกรรม

กระบวนการผลิต หมายถึง ขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานในการทำกระเป๋าหนังผสมผสานวัสดุธรรมชาติ ตั้งแต่เริ่มแรกจนสำเร็จรูป เป็นกระเป๋าที่สามารถใช้งานได้จริง

ซิปในกระเป๋า หมายถึง ส่วนที่อยู่ภายในกระเป๋า ซึ่งทำมาจากผ้ากำมะหยี่ ภายในจะมีที่ใส่สิ่งของต่างๆ มีซิปปิด-เปิด เพื่อป้องกันสิ่งของต่าง ๆ สูญหาย และเพื่อความปลอดภัย